
Od redakcji

Media, Kultura, Społeczeństwo nr 1, 5-7

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Rozwój mediów stawia dziś przed badaczami szereg wyzwań związanych z opisem nowych zjawisk. Szczególnie potrzebna wydaje się analiza warunków pełnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa informacyjnego. Rozważenia wymagają również relacje między społeczeństwem informacyjnym a społeczeństwem obywatelskim w kontekście oddziaływania mediów. Te, między innymi, problemy podejmujemy w nowym czasopiśmie tworzonym przez Zakład Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej oraz Zakład Komunikacji Społecznej i Socjologii Mediów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Czasopismo „Media – Kultura – Społeczeństwo”, którego pierwszy numer oddajemy do rąk naszych czytelników, jest poświęcone szeroko rozumianej problematyce rozwoju, funkcjonowania i oddziaływania mediów w kulturze współczesnej. Cechą charakterystyczną naszego czasopisma jest prezentacja problematyki mediów z dwóch punktów widzenia: z perspektywy praktyków, czyli dziennikarzy kształtujących dzisiejsze media oraz z perspektywy teoretyków i badaczy zajmujących się krytyczną analizą społecznego oddziaływania mediów. Zamierzamy prezentować zarówno rozważania ogólnoteoretyczne z obszaru różnych dyscyplin humanistyki (historia, socjologia, psychologia, politologia, kulturoznawstwo, językoznawstwo) oraz rezultaty badań szczegółowych. Istotnym uzupełnieniem są recenzje nowych wydawnictw, sprawozdania z konferencji i zjazdów naukowych oraz kronika najważniejszych wydarzeń medialnych w Polsce.

W pierwszym numerze naszego czasopisma zamieszczamy artykuły, które pomimo tego, że w centrum rozważań stawiają media, dotyczą różnych aspektów naszej rzeczywistości społecznej. W dziale pierwszym, poświęconym źródłom informacji znajdują się dwa teksty analizujące tę problematykę z dwóch zupełnie różnych punktów widzenia. Marek Palczewski w artykule *Przecieki a ochrona źródeł informacji* omawia przede wszystkim meandry wykorzystywania różnego rodzaju źródeł informacji w dziennikarstwie śledczym, formułując w trybie przestrogi postulat „czujności i sceptycyzmu” wobec informatorów przekazujących poufne informacje. Wydaje się,

że ten postulat, jakkolwiek bardzo słuszny, rzadko jest niestety stosowany w praktyce dziennikarskiej. W drugim artykule zamieszczonym w tym dziale, *Wywiad narracyjny jako źródło informacji*, Alicja Rokuszewska-Pawełek omawia podstawowe założenia teoretyczne wywiadu narracyjnego jako specyficznej techniki zbierania i opracowywania danych. Choć na pierwszy rzut oka wydaje się, że ta, stosowana głównie w socjologii, metoda nie jest przydatna w pracy dziennikarskiej, warto być może rozważyć możliwości jej zastosowania (w zmodyfikowanej postaci) np. w pracy reporterskiej.

Drugi dział obejmuje teksty dotyczące prasy. Maria Wojtak w artykule *Analiza gatunków prasowych – zręby teorii i elementy dydaktyki*, obok klarownego omówienia podstawowych kategorii teoretycznych (gatunek wypowiedzi, wzorzec gatunkowy i podstawowe warianty wzorca), przedstawia główne założenia autorskiego konwersatorium z analizy gatunków prasowych. Do zagadnień z zakresu teorii prasy do pewnego stopnia nawiązuje w swoim artykule *Wiersze w prasie. Zapomniany gatunek publicystyki* Janusz Dunin. Artykuł dotyczy wierszowanych publicystycznych tekstów prasowych, które mają w polskiej prasie bogatą tradycję, jednak od końca XX wieku zdaniem autora, można zaobserwować stopniowe zanikanie tego gatunku. W artykule zamykającym ten dział, *W czym tkwi sukces „Dziennika Łódzkiego” jako pisma regionalnego?*, Joanna Mikosz prezentuje narodziny i historię „Dziennika Łódzkiego”. Autorka swoją uwagę koncentruje na analizie przyczyn powodzenia, jakim cieszy się to pismo w Łodzi.

W trzecim dziale znajdują się teksty podejmujące problemy z obszaru dyskursu publicznego. Paweł Ciołkiewicz w artykule *Telewizja a sfera publiczna* wykorzystując koncepcję Marshalla McLuhana, omawia negatywne aspekty oddziaływania telewizji na sferę publiczną. Autor koncentruje się na przedstawieniu dwóch zjawisk: tabloidyzacji mediów i marketingu politycznego, które poddaje gruntownej krytyce. Leszek Kuras w artykule *Media i marketing polityczny* omawia problematykę marketingu politycznego i jego rolę w kampaniach wyborczych. Te dwa teksty można odczytywać również jako polemikę dotyczącą oceny marketingu politycznego z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania demokracji. Maria Witkowska-Gutkowska, w artykule *Przeciw Anschlussowi Polski*, analizuje perswazyjne środki językowe wykorzystywane w artykułach zachęcających do głosowania w referendum przeciwko przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Głównym przedmiotem zainteresowania są sposoby wykorzystywania uprzedzeń i stereotypów, a także argumentacji populistycznej. Ostatni artykuł w tym dziale, *Funkcja ekspresywna w dyskursie publicznym* autorstwa Marii Czempki dotyczy przemian w dyskursie publicznym polegających na upowszechnianiu się „kultury transparenacji i obnażania”, co zdaniem autorki przejawia się w coraz częstszym eksponowaniu tematów ze sfery prywatnej w mediach.

W ostatnim dziale znajduje się artykuł Andrzeja Kudry *Hiperjęzyk hipertekstu a chiralność*, w którym autor omawia problematykę hipertekstu i netspeaku. Ten tekst dotyczy dziedziny nowych mediów, które w przeciwieństwie do mediów „klasycznych” czekają dopiero na szczegółową analizę.

Tom zamykają dwa teksty: obszerna relacja Moniki Worsowicz z pierwszej międzynarodowej konferencji medialno-naukowej „Dziennikarstwo śledcze, teoria i praktyka

w Polsce, Europie i Stanach Zjednoczonych”, która odbyła się w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi w dniach 11–12 stycznia 2006 roku oraz recenzja autorstwa Janusza Dunina.

Mamy nadzieję, że tom, który oddajemy właśnie do rąk czytelników spotka się z zainteresowaniem i życzliwością. Liczymy także na to, że tematy poruszone w pierwszym numerze naszego pisma skłonią czytelników do krytycznych komentarzy i być może zapoczątkują polemikę. Życzymy miłej lektury i zapraszamy do publikacji w naszym piśmie.

Redakcja